

ZAKAJ PIHA VETER?

Poleti nas veter prijetno hladi, pozimi pa pošteno premrazi. In kaj veter sploh je. Veter je zrak, ki se giblje. Čim hitreje se giblje zrak, tem močnejši je veter. Ko se peljemo s kolesom, čutimo, da veter vedno piha v nasprotni smeri vožnje. Tako je zato, ker se gibljemo skozi zrak, zato čutimo veter. Vseeno je, ali se gibljemo mi ali pa zrak »potuje« mimo nas, v obeh primerih čutimo veter.

In kako veter sploh nastane?

Za nastanek vetra je krivo sonce, ki segreva zemljo. Nekatero dele sonce segreje bolj, druge manj. Strehe hiš, ceste ali cela mesta segreva bolj kot recimo polja, gozdove ... Segreta tla pa segrevajo tudi zrak. Topel zrak se razširi in postane lažji od hladnega. Ker postane lažji, se začne dvigovati, na njegovo mesto pa začne pritekati hladnejši zrak. To pretakanje zraka pa čutimo kot veter.

Pozimi je v deželah na severu zelo mrz. Iz teh krajev pridejo mrzli vetrovi in prinesejo s seboj nizke temperature.

Zgodaj spomladi pa postanejo topli vetrovi z juga močnejši in preženejo mrzle zimske vetrove.

Vetrovi delajo oblake

Strehe hiš nad vasico se veliko močnejše segrejejo kot okoliška polja in gozdovi. Zrak, ki ga je ogrelo sonce, vsebuje tudi veliko vodne pare. Ta zrak se kot velik steber počasi dviga v nebo. Visoko na nebu se zrak ohladi in para se spremeni v drobne kapljice. Te kapljice, če jih je veliko, vidimo kot oblake.

Take stebre dvigajočega toplega zraka izkoriščajo jadralna letala, ki se skupaj z njim počasi dvigajo v nebo.

Vetrovi se pripravajo

Vetrovi so se pripravili med seboj, kateri izmed njih je najboljši. Vsak je našteval svoje dobre lastnosti. Tako je rekel Jug, da prinaša toploto, da se more sneg stopiti, da morejo cvetice cveteti in sadje zoreti. Sever je rekel, da prinaša ljudem zdravje, Zahodnik, da prinaša dež, Vzhodnik pa, da čisti zrak.

Tako so se dolgo pripravili, in ker se niso mogli zediniti, kateri je najboljši, so se razdelili na štiri letne čase. Jug si je prisvojil poletje, Sever zimo, Zahodnik jesen in Vzhodnik pomlad.

Slovenska ljudska pripovedka

